Enerji İstatistik Notu 84: Türkiye Elektrik Talep Değişiminde Miktar ve Yüzde Değişim

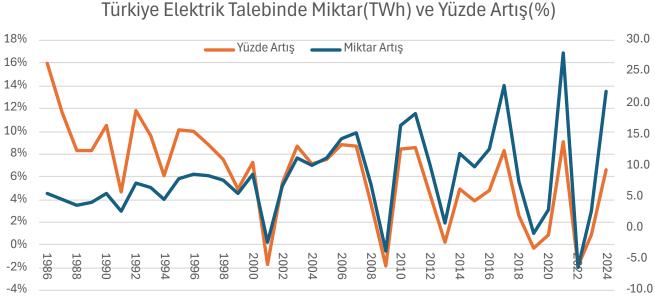
Tek cümle: "Yani 1980'lerinde %16 artışı 5.5 TWh iken, 2021'deki %9 artış 28 TWh'dir."

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

Excel: http://github.com/barissanli/ein

Bir süredir Ember grafiklerinde pek de oturmayan bazı analizler sonucunda, konuyu Türkiye elektrik talebi üzerinden anlatmak istedim. Hatırlarsanız anlatı neydi? 1980'lerde Türkiye elektrik talebi %10-11 büyürken artık %2-3'lere düştü. Artık bu seviyelerde görülemeyebilir diyenler olmuştu. Oysa daha önceki notlarda örneğini verdiğimiz gibi, artan elektrifikasyonla birlikte bu ilişkilerin (elektrik talebi-ekonomik büyüme) tersine döndüğünü de Çin'de ve ABD'de görmüştük.

Türkiye elektrik talebinin yıldan yıla yüzde ve miktarsal değişimi şu şekildedir. Görüldüğü üzere yüzde değişim düşerken miktarsal artış ve miktarsal artışın genliği artmaktadır.

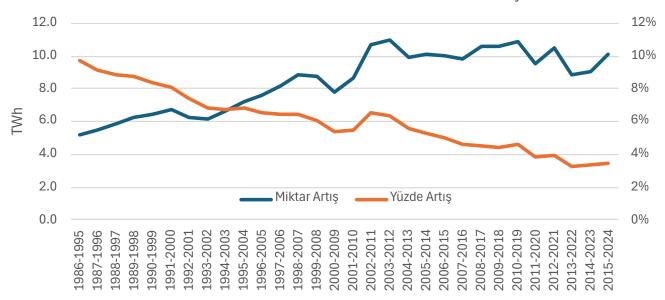
Bunun açıklaması basittir. Örneğin 1985'den 1986 sonuna elektrik talebi 34 TWh'den 39.7 TWh'e %16 artmıştır, ama bu artış 5.5 TWh'e denk gelmektedir. 2021 yılında ise elektrik talebi %9 artarak 306'dan

334 TWh'e çıkmıştır. Toplam artış 28 TWh'dir. Yani 1980'lerinde %16 artışı 5.5 TWh iken, 2021'deki %9

artış 28 TWh'dir. Yüzde düşüş farklı bir mesaj, miktar artışı ise farklı bir mesaj üretmektedir.

Tabii ki son dönemde kuraklık-aşırı sıcakların etkisi de bu değişim daha yüksek genlikle dalgalanmaktadır. O yüzden uzun dönemli eğilimleri anlamak için bir de 10'ar yıllık hareketli trendlere bakmakta fayda vardır.

10 Yıllık Ortalama ile Miktarsal ve Yüzde Artış

10 yıllık hareketli ortalamada talep artışı aslında çok uzun bir süredir 10 TWh civarındadır. Fakat toplam elektrik talebi miktar olarak arttıkça bu daha çok %3.5 gibi bir rakama yakınsamıştır.

Yani kısaca elektrik talebi 20 yıl gibi uzun bir süredir, 10 yıllık trendlerde 10 TWh/yıl bir ortalama artış gösterirken, oransal olarak bu %6'lardan %3.5'lara düşmüştür.

Yüzde analiz bu sebeple miktarsal bir analize göre yorumlaması daha kolay fakat bir o kadar da yanıltıcı olabilmektedir.